

INTELIGENȚA ARTIFICIALĂ: OPORTUNITĂȚI ȘI PERICOLE PENTRU EDUCAȚIA CONTABILĂ

ARTIFICIAL INTELLIGENCE: OPPORTUNITIES AND DANGERS FOR ACCOUNTING EDUCATION

Author: Nicoleta VIERU

Student ciclul Licență, Contabilitate

vieru.nicoleta.cmwz@ase.md

Academia de Studii Economice din Moldova, Chișinău

Scientific coordinator: Lilia GRIGOROI

dr., conf. univ., Academia de Studii Economice din Moldova

E-mail: lilia.grigori@ase.md

ORCID: [0000-0002-9741-0932](https://orcid.org/0000-0002-9741-0932)

Abstract. Artificial intelligence (AI) is defined as a human-designed tool to simulate human intelligence. In terms of introduction to accounting education, AI is restructuring the way accounting is taught and learned, offering a number of opportunities and dangers. AI is a vital tool in terms of decision-making in an organization. For large companies, the analysis of accounting data is complex. Artificial intelligence simplifies this process, increasing productivity, accuracy, and reducing costs and time. This article will be based on the relationship between Artificial Intelligence technology and accounting education.

Keywords: Artificial intelligence, accounting, education, dangers, opportunities.

Introducere

Inteligența artificială (AI) a devenit o forță transformatoare în numeroase sectoare, iar educația contabilă nu face excepție. Integrarea AI în procesele de învățământ deschide un orizont vast de oportunități inovatoare, dar și ridică provocări complexe care necesită o analiză atentă. Cu toate acestea, integrarea AI în educația contabilă nu este lipsită de pericole. Există preocupări legate de impactul asupra locurilor de muncă, de necesitatea adaptării curriculumului la noile cerințe tehnologice și de riscul de a accentua inegalitățile existente în accesul la educație. Acest articol își propune să exploreze în profunzime impactul AI asupra educației contabile, evidențiind atât avantajele sale revoluționare, cât și riscurile potențiale care necesită o atenție urgentă.

Conținutul de bază

Inteligența artificială transformă rapid domeniul contabilității, având capacitatea de a moderniza și restructura practicile tradiționale. De-a lungul timpului, contabilitatea a evoluat semnificativ, trecând de la metodele manuale cu hârtie și creion la utilizarea computerelor și a programelor specializate, care reduc timpul alocat sarcinilor repetitive și minimizează erorile. Interesul pentru soluțiile bazate pe inteligență artificială în acest domeniu nu este o noutate, dar în ultimii ani cercetătorii au acordat o atenție sporită acestui aspect. Cu toate acestea, în ciuda progreselor considerabile, se constată o lipsă de date suficiente care să justifice pe deplin decizia companiilor de a implementa soluții de inteligență artificială în activitățile lor operaționale.

Integrarea inteligenței artificiale (AI) în educația contabilă devine din ce în ce mai importantă, pe măsură ce tehnologia continuă să remodeleze profesia contabilă. Educația contabilă pentru AI implică pregătirea studenților pentru a înțelege, utiliza și adapta progresele în AI și tehnologiile conexe care transformă domeniul (Renukadevi & Vidhya, 2024). Această integrare nu se limitează doar la

învățarea utilizării instrumentelor bazate pe AI, ci și la dezvoltarea unei înțelegeri critice a modului în care AI poate prelua sarcini repetitive, cum ar fi: introducerea datelor, reconcilierea conturilor și analiza tranzacțiilor, eliberând timp pentru contabili să se concentreze pe activități strategice și de analiză; analiza unor volume mari de date cu o precizie mai mare decât oamenii, reducând erorile și îmbunătățind eficiența proceselor contabile. Instrumentele bazate pe AI pot analiza tranzacțiile și datele financiare pentru a identifica anomalii și potențiale fraude, ajutând la protejarea activelor companiei. IA poate automatiza o parte din procesul de audit, analizând documente și date financiare pentru a identifica potențiale probleme și riscuri.

Datorită AI, contabilii pot avea acces la date în timp real, fiindu-le un real folos la luarea deciziilor strategice mai inteligente și la analize predictive care îi pot ajuta să vadă în perspectivă. AI îmbunătățește relația cu clienții, permite contabililor să-i înțeleagă mai bine, oferindu-le o experiență personalizată (Leu & Sava, 2024). Această transformare aduce cu sine o schimbare fundamentală în învățământul contabil, care trebuie să se adapteze pentru a pregăti profesioniști capabili să valorifice pe deplin potențialul AI. Inteligența artificială simplifică gestionarea tranzacțiilor transfrontaliere și contribuie la armonizarea standardelor contabile, cum ar fi IFRS.

Tehnologia chatbot are un impact pozitiv asupra învățării și satisfacției studenților. Chatbot-ul este folosit ca un instrument puternic pentru a preda programe de educație antreprenorială în învățământul superior (Samuel, Joseph, Sylvia, & Charles, 2025). Chatbot-urile pot gestiona sarcinile administrative, cum ar fi programarea întâlnirilor, colectarea temelor și furnizarea de notificări, eliberând timp prețios pentru profesori, realizează evaluări formative pe parcursul cursului, oferind profesorilor informații valoroase despre progresul studenților și permițându-le să ajusteze metodele de predare, poate evalua răspunsurile studenților și pot oferi feedback imediat, ajutându-i să identifice și să corecteze greșelile.

Printre rezultatele care decurg din adoptarea AI în predarea științelor contabile, personalizarea învățării este unul dintre principalele progrese, permițând studenților să primească conținut și feedback ajustat nevoilor lor specifice (Arajio & Stoparo, 2024). Acest lucru este deosebit de relevant în discipline extrem de complexe, cum ar fi auditul și analiza financiară, unde utilizarea AI poate adapta exemple și exerciții la dificultățile individuale ale studenților (Stoparo & Lemos, 2025). Acest tip de personalizare depășește simpla adaptare a conținutului. Inteligența artificială poate, de asemenea, să identifice lacunele de cunoștințe, analizând performanța studenților. Ea detectează zonele în care aceștia întâmpină dificultăți și le recomandă resurse suplimentare sau exerciții specifice. Mai mult, poate simula scenarii complexe, creând simulări realiste ale situațiilor din lumea reală. Acest lucru le permite studenților să-și exerseze abilitățile de luare a deciziilor în medii sigure și controlate. De asemenea, inteligența artificială se adaptează la ritmul de învățare al fiecărui student, ajustând nivelul de dificultate și viteza de prezentare a materialului în funcție de progresul individual. În final, generează rapoarte personalizate, adică creează rapoarte detaliate despre performanța fiecărui student, oferind profesorilor informații valoroase pentru a-și adapta strategiile de predare.

Nu putem vorbi doar de efecte pozitive, evident tehnologiile AI ridică și riscuri legate de: protecția datelor și a informației, diversitatea culturală, rezultate discriminatorii bazate pe date părtinitoare, reducerea diversității opiniilor etc. Susțin afirmațiile (Maftai, 2024) referitor la dezavantajele generale în implementarea AI în educație: costuri mari, erori ale tehnologiei, confidențialitatea datelor, dezinformarea, inhibarea gândirii critice, fundamentare teoretică insuficientă, lipsa de politici și practici flexibile, lipsa de educație echilibrată, confidențialitatea și colectarea informații personale, dependența de tehnologie, etc.

În urma cercetărilor efectuate am dat peste un caz recent din Republica Moldova (Cuciureanu, 2025) care implică o teză de doctorat, care în urma analizării s-a constatat fabricarea de date și falsificarea referințelor bibliografice. În lucrare se regăseau surse false și texte reformulate într-un stil specific

AI, cum ar fi ChatGPT. De asemenea, sunt menționați "savanți" inexistenți, prezentându-se ca specialiști importanți în domeniu, fără a avea lucrări științifice reale. Aceasta ridică întrebări despre utilizarea AI în mediul academic. Această teză ar fi parcurs toate etapele necesare pentru aprobare printre care se enumera: 1 conducător de doctorat, care a aprobat lucrarea; 3 membri ai Comisiei de îndrumare, 25 membri ai Departamentului de profil a instituției, 6 membri ai Comisiei de susținere publică a tezei, 12 membri ai Consiliului științific ai instituției care au aprobat decizia de conferire a titlului.

Un punct important în discuții este păstrarea rolului uman (al profesorilor) în predare, evidențiind AI ca instrument complementar profesorului, și nu ca înlocuitor” (Chen, 2022). Adică AI, în contabilitate, îl putem utiliza ca un asistent personal super-inteligent, care îți poate oferi feedback instantaneu la exerciții, arată unde e greșit și de ce, sugerează resurse suplimentare este nevoie. Dar nu explică conceptele fundamentale, nu motivează, nu ajută să gândești critic. Astea sunt lucruri pe care doar un profesor le poate face.

Concluzii

Integrarea inteligenței artificiale în educația contabilă reprezintă un pas cert și necesar pentru a pregăti viitorii profesioniști pentru o lume în continuă dezvoltare. Cu toate acestea, este esențial să abordăm cu prudență riscurile asociate, cum ar fi dependența excesivă de tehnologie, protecția datelor și necesitatea menținerii rolului uman în procesul de învățare. Educația contabilă trebuie să se adapteze pentru a valorifica pe deplin potențialul AI, asigurând în același timp dezvoltarea gândirii critice și a abilităților de analiză ale studenților. Echilibrul dintre tehnologie și interacțiunea umană este fundamental pentru a forma contabili competenți și etici, capabili să navigheze cu succes în era digitală.

Referințe bibliografice

1. Arajio, J., & Stoparo, T. (2024). Inteligência artificial e contabilidade: Percepções sobre as transformações profissionais. *VII Congresso de estudos sobre organizações e controladoria* (pg. 1-5). Guarapuava, Brazil: Unicentro.
2. Chen, X. (2022). Two decades of artificial intelligence in education. *Educational Technology & Society*.
3. Cuciureanu, G. (2025, Martie 10). Preluat de pe WordPress: <https://cuciureanul.wordpress.com/2025/03/10/chatgpt-inlocuitor-al-cercetatorului-doctorand/>
4. Leu, E., & Sava, V. (2024, Noiembrie 12-13). Inteligența artificială: ajutor sau amenințare pentru studenți. *Sesiunea Națională de comunicări științifice, volumul I*, 116-118. Disponibil: <https://cercetare.usm.md/wp-content/uploads/Rezumatel-comunicarilor-volumul-I-1.pdf>.
5. Maftai, V. (2024). Inteligența artificială în educație între determinarea politicilor și dezvoltarea competențelor. *Conferința tehnico-științifică a studenților, masteranzilor și doctoranzilor, vol 4*, 2466-2473. Disponibil: https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/225722.
6. Renukadevi, D., & Vidhya, D. (2024, February). THE IMPACT OF THE ARTIFICIAL INTELLIGENCE ON THE. *JOURNAL OF THE ORIENTAL INSTITUTE*.
7. Samuel, O., Joseph, E., Sylvia, M. A., & Charles, O. (2025). Artificial intelligence in higher education institutions: review of innovations, opportunities and challenges. *Frontiers in Education*, 01-12. Disponibil: https://www.researchgate.net/publication/389531355_Artificial_intelligence_in_higher_education_institutions_review_of_innovations_opportunities_and_challenges.
8. Stoparo, T. R., & Lemos, V. (2025). Artificial intelligence and higher education in accounting. În *Revolutionizing Learning: Innovative Approaches in Educational Sciences*. Disponibil: https://www.researchgate.net/publication/389554770_ARTIFICIAL_INTELLIGENCE_AND_HIGHER_EDUCATION_IN_ACCOUNTING_IMPACTS_CHALLENGES_AND_POTENTIALITIES.